

چنانچه بیان کردید بعد از رحلت رسول اکرم (ص) جامعه دستخوش تغییرات متعددی شد، به طوری که با وجود سفارش و نصب حضرت امیرالمومنین علی (ع) به عنوان ریاست جامعه اسلامی توسط پیامبر عظیم الشان، حق ایشان مورد غصب قرار گرفت و جامعه اسلامی از این نعمت الهی به مدت ۲۳ سال محروم گردید.

در این بین حضرت زهرا (س) در مواجهه با این مسائل سکوت نکرده و نقش فعال در دفاع از ولی الهی ایفا کرد، از جمله اقدامات ایشان می توان به مخالفت شدید برای بردن امام علی (ع) به مسجد برای بیعت با خلیفه اول و دفاع شدید حضرت با وجود جراحت ها و ضربات وارده بر بدن از خلافت امیرالمومنین در مسجد پیامبر (ص) تا جایی که قصد نفرین داشتند؛ از جمله نشانه های دفاع از ولایت ایشان بود.

حضرت زهرا (س) در ملاقات با زنان مومنه ای که اهل مدینه بودند و به ملاقاتشان می آمدند با وجود کسالت و جراحت ها در بدن از اوضاع و احوال مسلمانان آگاهی داده و ولایت امیرالمومنین علی (ع) را یادآوری می کردند. همچنین به همراه حضرت علی (ع) به خانه انصار برای بیعت رفت و آمد می کردند، غدیر خم را یادآور می شدند و تقاضا داشتند که انصار باید از ولایت حضرت علی (ع) دفاع کنند. این اقدامات برخی دیگر از اقدامات ایشان در حوادث بعد از پیامبر (ص) بود.

*حضرت فاطمه (س) در امر تمدن سازی چه نقشی را در تاریخ اسلام ایفا کردند و اساساً چه قدر شکل گیری این تمدن مرهون فعالیت های آن بانوی بزرگوار است؟

در مورد سوال فوق باید گفت آنچه مسلم است اینکه نقش معصومین و اهل بیت (ع) در تمدن اسلامی انکارناپذیر است چراکه آنان از آبشخور علوم الهی بهره مند بوده اند و در ایجاد تمدن اسلامی نقش اساسی داشته اند.

در خصوص فرمایشات و روایات باقی مانده از فاطمه زهرا (س) باید گفت که متأسفانه هرچند میزان آن اندک است، اما همین گفتارها دارای محتوای بسیار غنی و مستحکم است که در بنیان گذاری معرفتی شاخص در اسلام و تمدن اسلامی نقش کلیدی دارد؛ در حالی که به این امر کمتر توجه می شود. که به عنوان مثال می توان به خطبه تاریخی ایشان پس از رحلت رسول خدا در مسجد مدینه اشاره کرد. این خطبه که به اشتباه به خطبه فدکیه معروف شده است و علت این اشتباه این است که بخش بسیار اندکی از محتوای این خطبه به بحث فدک پرداخته است اما در واقع خطبه به صورت جامعی به موضوعات مختلف پرداخته است.

از جمله موضوعاتی که حضرت در این خطبه به آن پرداخته اند و به مسلمانان گوشزد کرده اند می توان به سه نکته مهم اشاره کرد، اول اینکه نباید در مقابل ظلم ایشان تسلیم شوند. دوم اینکه توهین ها و حقارت های دشمنان را نپذیرند و سوم اینکه بر اصول اولیه ای که مبنای اتحاد اسلامی است، پایبند باشند.

خلاصه اینکه با مطالعه سیره فاطمی می توانیم به نقش حضرت در تمدن سازی پی برده و با استفاده از فرمایشات آن حضرت در تطور و تکامل این تمدن اسلامی تلاش کرد.

*در ایام شهادت حضرت فاطمه (س) قرار گرفته ایم، به عنوان حسن ختام بحث در مورد جایگاه حضرت در آخرت اشاره ای بفرمائید و اینکه شفاعت ایشان شامل حال چه کسانی می شود؟

از مجموع روایات وارده در این مورد در می یابیم که حضرت فاطمه (س) برتر از تمام زنان عالم خلقت است و هیچیک از آنها در فضیلت و بلندی مرتبه به او نمی رسد. روایات متعددی وجود دارد در یکی از روایات مرحوم صدوق در کتاب امالی خویش از امام باقر (ع) نقل می کند که ایشان فرمودند: از جابر بن عبدالله انصاری شنیدم که می گفت: رسول خدا فرمود: وقتی روز قیامت می شود، دخترم فاطمه سوار بر ناقه ای از ناقه های بهشتی به پیش می آید، درحالی که سمت راست او هفتاد هزار و در سمت چپ او نیز هفتاد هزار فرشته، در حرکت اند و جبرئیل درحالی که مهار ناقه را در دست دارد ندا در می دهد: چشمان خود را ببندید تا فاطمه (س) دخت پیامبر (ص) عبور کند.

در آن روز هیچ نبی و رسول و صدیق و شهیدی باقی نمی ماند مگر آنکه چشمانش را می بندد تا فاطمه بگذرد. در این هنگام این خطاب از سوی حضرت حق می آید که ای حبیبه من! و ای دختر حبیب من! از من بخواه تا به تو بدهم، و شفاعت کن تا بپذیرم، پس به عزت و جلالم سوگند که از ستم و ستمگری نخواهم گذشت.

فاطمه زهرا (س) عرض می کند؛ الهی و سیدی! فرزندان و شیعیانم و شیعیان فرزندانم و دوستانم و دوستان فرزندانم. آنگاه از سوی خدای تعالی خطاب می رسد. فرزندان فاطمه (س) و شیعیان و دوست داران فرزندان فاطمه کجايند؟ در

این هنگام افراد مورد نظر فراخوانده می شوند. سپس فاطمه (س) در جلو به راه می افتد تا آنان را داخل بهشت کند.

این روایت مقام بالای حضرت زهرا (س) و مقام شفاعت حضرت را بیان می کنند، یعنی حضرت دارای چنان مقام بالایی است که می تواند بسیاری از شیعیان و محبان خود را بالا برده و با خود وارد بهشت کند.